

Kolędy z Andrzejem Hiolskim

W 1998 roku Andrzej Hiolski zwrócił się do mnie z prośbą o przygotowanie do nagrania płytowego popularnych kolęd z dodatkiem kilku kolęd staropolskich. Opowiadał, że zapamiętał krótki występ w pałacu wilanowskim z zespołem *Ars Nova* 11 stycznia 1997 roku, z trzema kolędami (*Lulajże Jezuniu*, *Już Cię żegnamy*, *Przystąpmy do szopy*) i chciałby wznowić współpracę z nami.

Spotkałem się więc 3 października 1998 roku z Andrzejem Hiolskim w bibliotece muzycznej Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego i przedstawił on listę kolęd, które chciałby śpiewać po opracowaniu ich na zespół instrumentów dawnych i ludowych. Na tym spotkaniu wspomniał o tym, że bardzo wysoko cenił opracowania fortepianowe popularnych kolęd dokonane przez Stanisława Niewiadomskiego - kompozytora związanego z umiłowanym rodzin-

Andrzej Hiolski

© J. Mularzowski

nym Lwowem. Poprosiłem jednak Andrzeja Hiolskiego, by pozwolił na autorskie, nasze opracowanie, ponieważ zbyt skomplikowane harmonicznymi opracowania Niewiadomskiego nie były możliwe do wykonania przez dawne instrumenty. Hiolski zgodził się i wraz z Marcinem Zalewskim oraz Krzysztofem Owczynikiem przystąpiliśmy do autorskiego opracowania kolęd. Hiolski z rzadka prosił o zmiany w opracowaniu. Nie chciał na przykład zaakceptować wykonania przerywnika instrumentalnego w tonacji minorowej w kolędzie *Bóg się rodzi*, twierdząc, że trzeba utrzymać przez cały czas pogodny i uroczysty charakter poloneza. Ingerował też w opracowanie *Lulajże Jezuniu*, które przerabiałem cztery razy, aż wreszcie najprostsze opracowanie okazało się najlepsze. Hiolski bał się cały czas znużenia słuchaczy, chciał skracać ilość zwrotek i grać w szybszych tempach.

O dziwo, polubił on nasze najśmielsze opracowania z elementami mocnej kolorystyki i orientalnych brzmień. Podobały mu się więc kolędy *Mędrcy świata monarchowie* z bębnami arabskimi i szałamają, *Jakaż to gwiazda* w rytmie poloneza, *Gdy się Chrystus rodzi* z improwizacjami orientalnymi. Nagrania dokonaliśmy w sali pałacu Sapiehów przy ulicy Zakroczymskiej 6 w Warszawie, w końcu października 1998 roku, a płyta ukazała się już w grudniu 1998 roku wydana przez wydawnictwo Silva Rerum Kaji Kamińskiej. W nagraniu uczestniczyły zespoły *Ars Nova* i *Canor Anticus*. Hiolski wymagał nagrania tylko dwóch wersji, więc praca szła szybko. Wykonaliśmy też z Andrzejem Hiolskim sześć koncertów z programem kolędowym (m.in w

Andrzej Hiolski podczas wieczoru kolęd
w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej w 1999 roku

Filharmonii Wrocławskiej, Rzeszowskiej, Narodowej, Operze Narodowej, Zamku Królewskim w Warszawie, w muzeum Jana Pawła II w Warszawie). Koncerty kolędowe z nami okazały się ostatnimi w bogatym życiu Artysty, który zmarł nagle w lutym 2000 roku. Głos Mistrza Hiolskiego, szlachetny i piękny wpasował się znakomicie w archaiczne brzmienia naszych instrumentów.

Jacek Urbaniak

Ars Nova -zespół instrumentów dawnych Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego istnieje od 1981 roku, kieruje nim Jacek Urbaniak. *Ars Nova* specjalizuje się w muzyce europejskiej XIII-XVI wieku i należy do czołowych grup tego rodzaju w Polsce. Zespół występował w najważniejszych salach koncertowych w kraju i za granicą. Do najważniejszych osiągnięć fonograficznych zespołu należą premierowe nagrania wielu dzieł muzyki polskiego średniowiecza i renesansu. Zespół otrzymał wiele nominacji oraz nagrodę fonograficzną Fryderyk '96 za płytę z muzyką polskiego renesansu *Melodie na psalterz polski Mikołaja Gomółki*. Zespół współpracował z wybitnymi polskimi śpiewakami : Andrzejem Hiolskim, Jerzym Artyszem, Łucją Prus i Jadwigą Rappe sięgając wówczas po utwory nowszej muzyki polskiej.

Andrzej Hiolski podczas wieczóru kolęd
w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej w 1999 roku

W ciągu trzydziestu lat działalności *Ars Nova* zagrała 700 koncertów w kraju i za granicą oraz nagrała 24 płyty CD. Brała też udział w spektaklach Opery Narodowej (*Ludus Danielis*, *Jadwiga Królowa Polska*) i Warszawskiej Opery Kameralnej (*Cantigas de Santa Maria*). *Ars Nova* wykonywała utwory współczesne i utwory inspirowane muzyką ludową. Zespół otrzymał odznaczenie Zasłużony dla Kultury Polskiej.

Jacek Urbaniak studia muzyczne w dziedzinie oboju i fletu prostego odbył w Królewskiej Wyższej Szkole Muzycznej w Sztokholmie. Pracował jako oboista w Operze Narodowej w Oslo (1973-1974), Filharmonii Narodowej (1975-1986) i Warszawskiej Operze Kameralnej (1986). W roku 1981 objął kierownictwo zespołu *Ars Nova*, dla którego opracowuje cały repertuar, prowadzi koncerty, tourne i nagrania. Koncerty zespołu *Ars Nova* pod jego kierownictwem miały miejsce we wszystkich polskich filharmoniach i na najważniejszych festiwalach muzycznych w kraju i za granicą (Wratlavia Cantans, Warszawska Jesień, Europalia 2001, Holland Festival-Utrecht, Musikfestspiele-Dresden, Musicora w Paryżu, Zamek Królewski w Warszawie, na Wawelu, w Berlinie, Budapeszcie, Moskwie, Glasgow, w Holandii, Belgii, Szwecji, Ukrainie, Litwie, Rosji, Korei). Jego działalność muzyczna przebiega w następujących dziedzinach: opracowywanie utworów muzyki średniowiecza i renesansu, zwłaszcza muzyki staropolskiej, opracowania artystyczne polskiej muzyki ludowej z Kurpiów i Mazowsza, komponowanie, granie na

dawnych instrumentach dętych drewnianych: flety proste, pomorty, cornamuse, oboje, fujarki, prowadzenie prób i koncertów, nagrywanie płyt, nauczanie zespołów muzyki dawnej, pisanie audycji i artykułów o muzyce, organizowanie nagrań, wydań nutowych, koncertów, konkursów i festiwali, praca jurora. Ma on w dorobku 24 płyty CD.

Przygotował programy i koncertował ze sławnymi polskimi aktorami: Wojciechem Siemionem, Gustawem Holoubkiem, Krzysztofem Wakulińskim, Jerzym Zelnikiem, Teresą Budzisz-Krzyżanowską, Wojciechem Malajkatem.

Jacek Urbaniak poprowadził w latach 1993-1996 około 100 audycji radiowych *Spotkania z muzyką dawną* w II programie Polskiego Radia. Od 1992 roku współpracuje z wybitną śpiewaczką ludową z Kurpiów - Apolonią Nowak. Nagrania pieśni kurpiowskich zainauguowały utworzenie Radiowego Centrum Kultury Ludowej w 1994 roku. Jacek Urbaniak otrzymał liczne odznaczenia i nagrody: Dyplom Prezesa Polskiego Radia za sięganie do polskich korzeni kulturowych i przełamywanie barier dzielących tradycję od współczesności, dwie nominacje do Paszportu pisma Polityka, odznaczenie Zasłużony dla Warszawy, Medal 200-lecia Diecezji Warszawskiej, Krzyż Zasługi, Medal Gloria Artis, odznaczenie Zasłużony dla Kultury Polskiej, nagrodę Kurpik. Jacek Urbaniak jest współtwórcą Polskiego Towarzystwa Muzyki Dawnej, dyrektorem Festiwalu Muzyki Dawnej na Zamku Królewskim w Warszawie, był wiceprezesem Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego.

Andrzej Hiolski podczas wieczoru kolęd w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej w 1999 roku

Andrzej Hiolski podczas wieczoru kolęd
w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej w 1999 roku

MAESTRO
www.maestro.net.pl

© *MAESTRO*
maestro@maestro.hb.pl